

Tokoni ki ho'o pisinisi lolotonga 'a e mafola 'a e COVID-19 mo e Omikoloni

Ko e ngaahi fakamatala ni, 'oki fekau'aki mo e ngaahi tokoni mei he pule'anga ho'o pisinisi, lolotonga 'a e mafola 'a e COVID-19 mo e Omikoloni.

Pa'anga ke fakalele 'aki ho'o pisinini

Kuo faka'atā 'e he pule'anga 'a e ngaahi tokoni kehekehe e tolu, fakauike ua aia oku ui koe COVID-19 Support Payments. Ko e fakakatoa 'o e tokoni fakapa'anga e taha, koe \$4,000, tanaki ki ai mo e \$400 ki he tokotaha ngaue kotoa pe 'o ngata 'i he toko 50. Kuo oau keke fai ha'o tohi kole ki he tokoni fakapa'anga kotoa pe.

Koe uluaki tokoni fakapa'anga na'e ata ke fai ha tohi kole ki ai mei he aho 28 Fepueli. Ke ma'u 'a e tokoni fakapa'anga ko eni, kuo pau kekefakahā kuo holo e pa'anga hu mai ho'o pisinisi 'aki 'a e peseti e 40% 'i he fo'i 'aho hokohoko e 7 'i ha fa'ahinga vaha'a taimi pe kamata mei he aho 16 Fepueli kihe aho 4 Epeleli 2022, fakahoa mo e pa'anga hu mai 'i he vaha'a 'o e 'aho 5 o Sanuali 2022 ki he 'aho 15 o Fepueli, i he ta'u 2021 pe koe ta'u 2022.

Koe tokoni fakapa'anga hono ua na'e ata ke fai ha tohi kole ki ai mei he aho 14 Ma'asi. Ke ma'u 'a e tokoni fakapa'anga ko eni, kuo pau kekefakahā kuo holo e pa'anga hu mai ho'o pisinisi 'aki 'a e peseti e 40% 'i he fo'i 'aho hokohoko e 7 'i ha fa'ahinga vaha'a taimi pe kamata mei he aho 7 Ma'asi kihe aho 4 Epeleli 2022, fakahoa mo e pa'anga hu mai 'i he vaha'a 'o e 'aho 5 o Sanuali 2022 ki he 'aho 15 o Fepueli, i he ta'u 2021 pe koe ta'u 2022.

Ko e tokoni fakapa'anga hono fika tolu na'e ata ke fai ha tohi kole ki mei he aho 28 Ma'asi. Ke ma'u 'a e tokoni fakapa'anga ko eni, kuo pau kekefakahā kuo holo e pa'anga hu mai ho'o pisinisi 'aki 'a e peseti e 40% 'i he fo'i 'aho hokohoko e 7 'i ha fa'ahinga vaha'a taimi pe kamata mei he aho 21 Ma'asi kihe aho 4 Epeleli 2022, fakahoa mo e pa'anga hu mai 'i he vaha'a 'o e 'aho 5 o Sanuali 2022 ki he 'aho 15 o Fepueli, i he ta'u 2021 pe koe ta'u 2022.

Ki he ngaahi faka'iki'iki, vakai ki he uepisaiti
ird.govt.nz/csp

Nō 'ikai ha tupu pe tupu si'isi'i

Kapau ko e pa'anga hu mai ho'o pisinisi na'e holo 'aki e peseti e 30% mei he ta'u ki mu'a, 'e malava 'o k eke tohi kole mai kihe nō 'a e Government Small Business Cashflow Scheme pe koe SBCS.

Ko e nō ko'eni e lava pe 'o a'u ki he \$20,000 tanaki atu mo e \$1,800 ki he tokotaha ngaue houa kakato kotoa pe (full-time) 'o a'u ki he \$100,000.

Te ke lava 'o nō faka'angataha 'a e pa'anga tokoni (\$110,000) ko eni, pe ko ho'o nō'i 'a e pa'anga tokoni pea toki toho tu'o fa ki mu'a he 2023.

'E tuku atu e fo'i ta'u e 5 ke totongi fakafoki mai e nō koeni. E 'ikai leva ke iai ha totongi tupu (interest) he 'uluaki ta'u e 2 kapau teke tauhi ki he alea pau oe no. Koe osi ko ia e ta'u e 2, 'e hilifaki ki ai ha peseti e 3% 'oe totongi tupu (interest-free).

Ki hono fakaikiiki, vakai ki he ird.govt.nz/sbcs 'o tohi kole mai kihe nō SBCS mei ho'o akanui myIR.

Ngaahi li liu ki he nō kup 'osi tali

'Oku 'i ai e ngaahi liliu ki he ngaahi nō lolotonga, kapau teke fie ma'u ke toe fai ha kole no.

Kapau na'a ke fai pau ki he ngaahi aleapau 'a ho'o nō lolotonga, e malava ke ke tohi kole mai ki ha'o nō fakalahi, 'o 'ikai laka hake he \$10,000. Kapau na'e 'ikai ke ke noo'i 'a e pa'anga kakato na'a malava ke ke noo'i, te ke lava 'o fakalahi ho'o nō 'aki 'a e pa'anga na'e tonu ke malava ke ke noo'i. 'E tuku atu ha ta'u 'e 5 fo'ou ke totongi fakafoki mai e ngaahi nō fakalahi ko eni, pea koe 'uluaki ta'u 'e 2 he'ikai hili atu ha tupu. 'E malava ke ke noo'i faka'angataha pe 'a e pa'anga kakato 'oku ke malava 'o noo'i, pe a toki toho tu'o fa ki mu'a he 2023.

Ki hono fakaikiiki, vakai ki he ird.govt.nz/sbcs

To'o pe tamate'i 'o e totongi tautea mo e feleti he ngaahi totongi tukuhau tomui

Kapau na'e totongi tomui ho'o tukuhau koe'uhi ko e COVID-19, 'e lava 'e he Inland Revenue 'o kaniseli pe tamate'i 'a e ngaahi tupu ne tanaki ki ho'o tukuhau. 'Oku fa'a fakahoko 'otometiki pe mei he IRD. Kapau 'oku 'i ai ha'o fehu'i fekau'aki mo eni, teke lava 'o tohi mai 'i ho'o 'akauni myIR 'i he ird.govt.nz

Fiema'u ha taimi loloa ange ke totongi ai ho'o mo'ua tukuhau

Kapau 'oku ikai ke ke lava 'o totongi ho'o tukuhau 'i he vaha'a taimi kup tuku atu koe'uhi ko e COVID-19, teke lava pe 'o fokotu'u ha palani ke tātā fakafoki mai, pea te ke lava pe 'o fokotu'u e palani ko eni mei ho'o hu ki ho'o akanui myIR 'i he ird.govt.nz, pe ko ho'o ta mai ki he Inland Revenue 'i he 0800 227 774.

Kapau te ke faka'ilonga'l (tick) 'a e ki'i puha, 'oku pehee na'e uesia ho'o pisinisi koe'uhi ko e COVID-19, temau tohi'osi pe kaniseli e ngaahi tpup kotoa ki ho'o ngaahi mo'ua tukuhau fakamuimui taha, ka kuo pau ke totongi ho'o tukuhau ki mu'a he aho 7 Epeleli, 2024 ke fakasi'isi'i ha toe tanaki atu ha tupu.

Fetu'utaki mai ki he Inland Revenue kapau teke fiema'u ha tokoni. Te nau malava ke fakaloloa e taimi ke ke tātā fakafoki mai ho'o mo'ua pe kaniseli e konga ho'o mo'ua tukuhau.

Fakapa'anga 'o e kau ngaue kuo pau ke nau nofo 'l 'api 'o 'ikai ke nau lava 'o ngaue

Kapau 'e fiema'u ke nofomau ho'o kau ngaue 'i api pea 'ikai kenau lava 'atu 'o ngaue koe'uhi ko enau tali ki he ola 'enau sivi COVID, pe ko e fiema'u kenau nofoma'u (isolate), 'oku malava ke ke ma'u 'a e pa'anga tokoni ke nau vahe mei ai. 'Oku ui e tokoni ko eni koe Short Term Absence Payment (STAP) pe mo e Leave Support Scheme (LSS).

Teke lava 'o mau 'atu hono faka'iki'iki mei he workandincome.govt.nz

Te Kāwanatanga o Aotearoa
New Zealand Government